

Zasady i wskazówki dotyczące przygotowywania prac pisemnych oraz unikania plagiatu:

Wszelkie prace pisemne należy przygotowywać samodzielnie; źródła wszelkich informacji winny być oznaczone (także internetowe).

1. **Plagiat** to wykorzystanie bezprawnie cudzego dzieła, pomysłu pod własnym nazwiskiem; także taki przywłaszczony pomysł, dzieło lub zapożyczenie
2. **By uniknąć plagiatu:**
 - 2.1. nie należy używać cudzych sformułowań jako swoich;
 - 2.2. nie należy używać cudzych pomysłów jako swoich;
 - 2.3. nie wolno przedstawiać cudzej pracy jako swojej;
 - 2.4. nie wolno przedstawiać swojej pracy ocenionej już na innym kursie. Definicja plagiatu
3. **Cytowanie i parafrazowanie**
 - 3.1. Wszelkie zapożyczenia dosłowne (bezpośrednie, czyli pochodzące wprost od autora jak również pośrednie, zaczerpnięte od osób trzecich) oraz tłumaczenia fragmentów tekstu obcojęzycznego należy umieszczać w cudzysłowie, a w przypisie należy odnotować źródło (dotyczy to także portali internetowych). Również referowanie cudzych poglądów, streszczenia wywodów, umieszczanie tabel lub rycin lub fotografii wymaga podania źródła w przypisie.
 - 3.2. Odnośniki należy stosować zawsze, gdy parafrazujemy bądź podsumowujemy czyjąś myśl, tok rozumowania lub poglądy.
 - 3.3. By sprostać tym wymaganiom, należy zawsze sporządzać notatki z czytanych lektur (także internetowych) opatrzone danymi bibliograficznymi (autor publikacji, tytuł, wydawnictwo, miejsce i rok wydania, strona lub adresem www z datą dostępu).
4. **Źródła**
 - 4.1. Jeśli prowadzący zajęcia nie zalecił inaczej - preferowanymi źródłami bibliograficznymi są pozycje naukowe, zarówno wydane drukiem jak i dostępne online.
 - 4.2. Pozycje dostępne na stronach internetowych w przeważającej większości mają charakter popularnonaukowy lub publicystyczny i należy traktować je jako ewentualne dopełnienie bibliografii.
 - 4.3. Odnosząc się do pozycji online zawsze należy wskazać autora wypowiedzi oraz datę naszego dostępu do strony; należy także zachować kopię cytowanej strony internetowej.

4.4. Mimo ogromnego potencjału źródeł internetowych powstających jako efekt tzw. mądrości zbiorowej, zasoby takie jak Wikipedia należy traktować jako źródło wiedzy niepewnej, natomiast można skorzystać z umieszczonych w przypisach pozycji bibliograficznych.

4.5. Wiele tekstów dostępnych w internecie (zwłaszcza na portalach przeznaczonych dla uczniów i studentów) to po prostu zeskanowane książki lub artykuły, najczęściej bez podania źródeł. Jeśli natrafimy na interesujące nas wątki w internecie, lepiej pójść do biblioteki i upewnić się, z jakiego źródła pochodzą.

4.6. Nie należy wykorzystywać jako źródła stron: sciaga.pl, zgapa.pl itp.

4.7. W bibliografii należy podawać tylko przeczytane pozycje.

5. Style odnośników

5.1. Style cytowań i informacji bibliograficznych określa prowadzący kurs. Każda pozycja powinna opisywać autorów (redaktorów) źródła, tytuł, czas i miejsce jego wydania. Źródła internetowe należy dodatkowo opisać datą dostępu.

6. Sankcje

6.1. Stwierdzenie plagiatu w oddanej pracy pisemnej skutkuje automatyczną oceną niedostateczną za to zadanie.

6.2. Powtórne stwierdzenie plagiatu w oddanej pracy pisemnej skutkuje automatyczną oceną niedostateczną za dany kurs.

6.3. Wykryte plagiaty bez względu na ich zakres (czy jest to jedno zdanie, czy cała praca przygotowana w oparciu o cudzą pracę bez uwzględnienia tego w odnośnikach), będą zgłaszane dyrekcji Instytutu Socjologii i mogą rzutować na dalszy tok studiów.

6.4. Plagiat to kradzież utworu, jego części lub pomysłu. Jest to nie tylko pogwałcenie norm moralnych, lecz także może być traktowany jako złamanie prawa (w szczególności Art. 34 ustawy o prawach autorskich, który stanowi: „Można korzystać z utworów w granicach dozwolonego użytku pod warunkiem wymienienia twórcy i źródła”), co pociąga za sobą sankcje cywilnoprawne lub karne. Dla identyfikacji plagiatu nie jest istotne, czy plagiator zna autora, którego pracę wykorzystuje, czy np. przywłaszcza teksty opublikowane anonimowo lub pod pseudonimem w internecie.

6.5. Omawianą sytuację reguluje także ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2005 r.): Art. 214. 4.

6.6. W razie podejrzenia popełnienia przez studenta czynu polegającego na przypisaniu sobie autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu rektor niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.